

Maa-ainesluvan myöntäminen Hannu Välikangas Oy:lle kiinteistölle 849-401-17-26 soran ottamiseksi

Hakija

M.H. Välikangas Oy
Ullavantie 21
69300 Toholampi

Kiinteistö

Lupahakemus koskee kiinteistöä 849-401-17-26, Hukari. Kiinteistöllä on ollut maa-aineslupa voimassa 12.11.2010-31.12.2015.

Kiinteistön omistaja

Hakemuksen kohteena olevan kiinteistön omistaa Seppo Hukari ja siitä on vuokrasopimus voimassa 31.12.2026 saakka.

TOIMINTA

Hannu Välikangas on jättänyt 1.8.2025 Toholammin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalle maa-aineslupahakemuksen koskien soran ottoa tilalta Hukari 849-401-17-26 Toholammin kunnassa. Hakemusta on täydennetty 5.8. karttaliitteillä. Puhelussa 19.9.2025 on annettu esitys vakuudesta. Suunniteltu ottamismäärä on 12 500 k-m³ ja ottamisaika yksi vuosi. Ottamisalueen pinta-ala on noin 0,85 ha ja ottamissyvyys 1–4 metriä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain (555/1981) 4 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen maa-aineslain 7 §:n mukaan.

AIEMMAT LUPAPÄÄTÖKSET

Toholammin kunnan maaseutu- ja ympäristölautakunta on myöntänyt samalle hakijalle ja kiinteistölle maa-ainesluvan soran ottamiseksi 9.11.2010, § 26. Lupa on ollut voimassa 31.12.2015 saakka. Ottoaluetta ei ole avattu kokonaan.

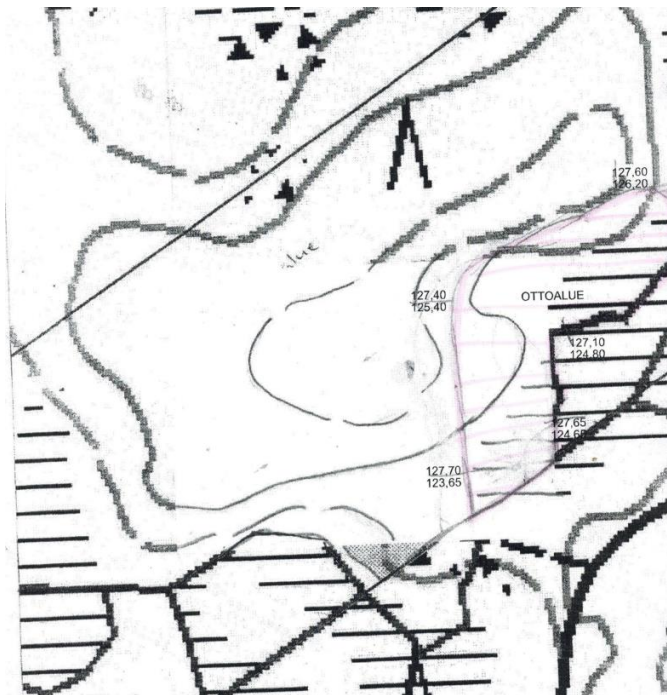
OTTAMISALUE, SEN YMPÄRISTÖ, MAANKÄYTTÖ JA OLOSUHTEET

Ottamisalue sijaitsee Toholammin taajamasta lounaaseen, Ullavantieltä noin 5 km päässä. Etäisyys Toholammin taajamasta linnuntietä on noin 10 km.

Alue ei ole pohjavesialuetta eikä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ole suojelukohteita tai muita tiedossa olevia rajoituksia. Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynnevan suojelualue (Natura 2000) sijaitsee noin 700 metrin päässä ottoalueelta. Suojelualueella on myös muinaismuistolailta suojeltuja tervahautoja noin kilometrin päässä ottoalueesta.

HAKEMUS

Hakemus koskee soran ottoa. Sora murskataan metsäautoteiden pintarakennekerrosmateriaaliksi. Murskausta tehdään arkisin klo 6–22 välisenä aikana maksimissaan 10 päivää lupa-aikana. Ottomäärä on n. 20 000 tonnia. Pintamaa poistetaan ja varastoidaan reuna-alueelle käytettäväksi maisemointiin sekä 1:3 kaltevuuteen tulevien luiskien maisemointiin. Luiskien muotoilu tehdään mahdollisuuksien mukaan sitä mukaa kun ottaminen edistyy. Ottamisen jälkeen alue jää metsätaloustyöskentelyyn.

Ottamisalueella ei säilytetä tai varastoida polttoaineita tai muita öljytuotteita lukuun ottamatta työkoneiden välttämättä tarvitsemaa määrää.

Hanke ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Ottamisalue ei sijaitse vesilain tarkoittamalla tärkeällä tai

muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole kaivoja tai vedenottoja. Ottamisalue maisemoidaan ja metsitetään ottamisen jälkeen.

Hakija on hakenut lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu selvitys ottamisalueen omistus- tai hallintaoikeudesta sekä karttaote.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lausunnot

Lupaviranomainen on katsonut, ettei hakemuksesta ole tarpeen pyytää lausuntoja, ottaen huomioon ottamisalueen sijainti ja kohteen aiempi käyttö samaan tarkoitukseen mihin lupaa haetaan.

Kuuleminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Toholammin kunnan nettisivuilla 5.8.-11.9.2025 välisen ajan. Ottamisalueen kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi kullekin erikseen lähetetyllä kirjeellä (MAL 13 § 1 mom.)

Muistutukset

Kuulutusaikana ei tullut muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastineen pyytäminen

Vastineen pyytäminen ei ollut tarpeellista, koska muistutuksia tai mielipiteitä ei tullut.

Tarkastus

Lupaviranomainen on tehnyt lupahakemukseen liittyvän tarkastuskäynnin kiinteistöllä hakijan kanssa 26.6.2025.

Toimivalta

Toholammin kunnan hallintosäännön 101 §:n mukaan:

”Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii jäljempänä tässä pykälässä mainittujen lakien tarkoittamana monijäsenisenä kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain

(64/1986) 5 §:n tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja maa-aineslain tarkoittamana maa-ainesoton lupa- ja valvontaviranomaisena (MAL 7 § ja MAL 14 §).”

Hallintosäännön 102 §:n kohdan 3 mukaan lautakunta päättää maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvan yhteydessä vaadittavasta vakuudesta (ympäristönsuojelulaki 127 § ja maa-aineslaki 12 §).

Päätös

Toholammin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Hannu Välikangas Oy:lle kiinteistölle 849-401-17-26, Hukari, maa-ainesluvan esitetyn mukaisesti seuraavin määräyksin:

Lupamääräykset:

1. Lupa on voimassa 1 vuotta tai kunnes luvassa sallittu maa-ainesmäärä on otettu loppuun, kuitenkin enintään 31.12.2026 saakka.

Sallittu oton kokonaismäärä on 12 500 k-m³.

Ottamisessa sallittu alin ottotaso on +123 (N2000). Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkintöjä, joiden säilymisestä on huolehdittava.

2. Ottamistoiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhakijan on lupamääräysten noudattamiseksi annettava maa-aineslain 128:n mukainen hyväksyttävä vakuus suuruudeltaan 4 000 euroa. Vakuuden tulee olla voimassa 30.6.2027 asti. Vakuuden määrää voidaan tarvittaessa luvan voimassaoloaikana tarkistaa.
4. Hakijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista merkittävä koko tämän luvan mukainen ottamisalue paalutuksella tai muulla selkeällä, ottamista ohjaavalla tavalla.

Naapurikiinteistöjen rajoihin nähden on jätettävä vähintään kolmenkymmenen (30) metriä leveä suojavyöhyke.

5. Alueella mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet, kuten öljyiset jätteet, on varastoitava kukin jätejäte omassaan, tiiviissä ja asianmukaisesti merkityssä

astiassa. Poltettavalle jätteelle on varattava oma jäteastiansa. Kaikki jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

6. Ottamisen yhteydessä tulee tarkoituksenmukaisin suojatoimenpitein varmistaa, ettei öljyä tai muita vedenlaadulle haitallisia aineita pääse maaperään eikä pinta- ja pohjavesiin. Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, tulee säiliöt sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle katettuun suoja-altaaseen. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat tulee sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava asianmukaisesti. Alueelle on varattava riittävä määrä turvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisten öljy- yms. vuotojen keräämiseksi.
7. Mahdollisista vahingoista, jolloin öljyä tai muuta vedenlaadulle haitallista ainetta pääsee maaperään, tulee välittömien torjuntatoimenpiteiden lisäksi ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastusviranomaiselle.
8. Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän tutkitun pohjavesipinnan päälle riittävä suojakerrospaksuus metsän kasvun kannalta (yleensä 1,5 metriä).
9. Pintamaiden väliaikaiset varastokasat on jätettävä riittävän mataliksi ja sijoitettava siten, etteivät ne tarpeettomasti häiritse maisemakuvaa. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että pintamaiden käsittely ja varastointi voidaan kokonaisuudessaan hoitaa hakijan hallitsemalla alueella.
10. Alueen siistimis- ja maisemointityöt on mahdollisuuksien mukaan tehtävä ottamistoiminnan edistymisen myötä ja saatettava loppuun 31.12.2026 mennessä, johon saakka tämä maa-aineslupa on voimassa. Luiskat on muotoiltava jyrkkydeltään vaihdellen kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Jälkihoidettavalle alueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta alueelta kuorituilla pintamailla.
11. Alueen jälkihoito on tehtävä noudattaen Ympäristöministeriön opasta 2020:24, ”Maa-ainesten ottaminen”, luku 7. Toteutettavia jälkihoitotoita ovat siten mm. alueen siistiminen ja soveltumattoman käytön estäminen, alueen muotoilu ympäristöön sopivaksi, tiivistyneiden alueiden, kuten kulkuväylien ja varastokenttien pehmentäminen sekä pintamaiden palauttaminen kasvualustaksi ja sen pehmentäminen.
12. Ottamisen päätyttyä alueelle ei saa jäädä tasoittamattomia pintamaakasoja tai muita maa-aineksia. Pintamaiden varastoimisessa ja käsittelyssä on noudatettava, mitä hakija on ilmoittanut kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmassa, sekä tätä päätöstä.

Jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu taikka jätteen käsittely tai hyödyntämisen järjestely muuttuvat merkittävästi.

13. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös vuosilta, jolloin ei ole ollut ottoa. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisellä ilmoituslomakkeella, josta tiedot siirtyvät valtakunnalliseen maa-aineslupa-tietojärjestelmään (NOTTO).
14. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika kulunut umpeen, on ottamisalueella toimitettava loppukatselmus. Luvan haltijan on pyydettävä loppukatselmus lupaviranomaiselta.
15. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Lupamääräysten perustelut:

Maankäyttö- ja rakennuslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkitessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Suunniteltu hanke ei esitetyn mukaisesti toteutettuna aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Ottamisalue ei sijaitse vesilain tarkoittamalla tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole kaivoja eikä vedenottoja. Ottamisalue maisemoidaan ja metsitetään ottamisen jälkeen.

Ympäristöviranomaisen mukaan hakemuksen mukainen toiminta ei ole ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Siten lupa maa-ainesten ottamiseen voidaan myöntää.

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta (9.12.1983/928). Samassa pykälässä on säädetty, mistä määräykset on annettava.

Lupa on myönnetty hakemusasiakirjoissa esitetylle maa-ainesmäärälle sekä haetun yhden vuoden ajaksi. Päätöksessä on annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja ottamisen toteuttamiseksi (lupamääräykset 1–3).

Ottamisalueen riittäväksi etäisyydeksi naapurikiinteistöjen rajoista on katsottu ympäristöministeriön ohjeessa mainittu kolmekymmentä (30) metriä (lupamääräys 4).

Lupamääräykset 5–8 on annettu pohja- ja pintavesien suojelemiseksi sekä ottamistoiminnan haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen myös vesienhoidon tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Maisemointia koskevat lupamääräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä sekä ottamistoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi (lupamääräykset 9–12).

Maa-aineslain 23a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on maa-ainesasetuksen mukaan tehtävä tammikuun 31.päivään mennessä (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston maa-ainesten ottamisesta antaman asetuksen 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamisalueella on toiminnan päätyttyä tai lupa-ajan kuluttua umpeen, pidettävä loppukatselmus, jota luvan haltijan tulee pyytää lupaviranomaiselta (lupamääräys 14).

Lupaviranomaisella on maa-aineslain 16 §:n mukaan mahdollisuus muuttaa antamiaan lupamääräyksiä, tai peruuttaa lupa, jos lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Lupaviranomainen määrää tämän luvan antaessaan, hakijan pyynnöstä, että maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa tätä lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, lupamääräystä soveltaen, Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle asetettavaa 1 000 euron vakuutta vastaan. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Lupaviranomainen on katsonut, että hakijan esittämä lupapäätöksen noudattaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhalua hyödyttömäksi. Toiminnan aloittaminen ei vahingoita koskematonta luontoa.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4b, 5, 5a, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 13a, 14, 16, 16b, 19, 20, 20a, 21, 23, 23a ja 23b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ja 9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1,3, 4 ja 6 §

Hallintolaki (434/2003) 43–49, 59 ja 62a §

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta perittävät maksut

Maksu peritään Toholammin kunnan maa-ainestaksan (27.6.2023 § 47) mukaisesti.

2.1 Suunnitelman tarkastusmaksu, perusmaksu **200 €**

3.1 Ensimmäisen vuoden valvontamaksu otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesmäärän mukaan

- perusmaksu **100 €**

- 2000 m³ ylittävältä määrältä 30 €/alkava 1000 m³ (10x30 €) =**300 €**

4.1 Naapurin tai asianosaisen kuuleminen, 30 €/kuultava (8x30 €) =**240 €**

5.1 Lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa **150 €**

Verottomat maksut (alv 0 &) yhteensä 990 €